

Dialogmøte med kommunane

Fylkesmannen i Vestland

Meld. St. 15

(2017–2018)

Melding til Stortinget

Leve hele livet

En kvalitetsreform for eldre

Målet med reforma

Overordna skal reforma bidra til at:

- Eldre opplever fleire gode leveår med god helse, god livskvalitet
- Eldre i større grad meistrar eige liv og får god helsehjelp når dei treng hjelp
- Pårørande kan bidra utan at dei vert utslitne
- Godt arbeidsmiljø og at tilsette kan bruke kompetansen sin i tenestene
- Redusere uønska variasjon i kvaliteten på tenestetilbodet i og mellom kommunar

Målgruppe: eldre over 65 år

Bakgrunn og føremål

Tenkje nytt om
korleis vi jobbar
med planlegging

Tenkje nytt om
korleis vi jobbar med
å utvikle tilbud, tiltak
og tenester

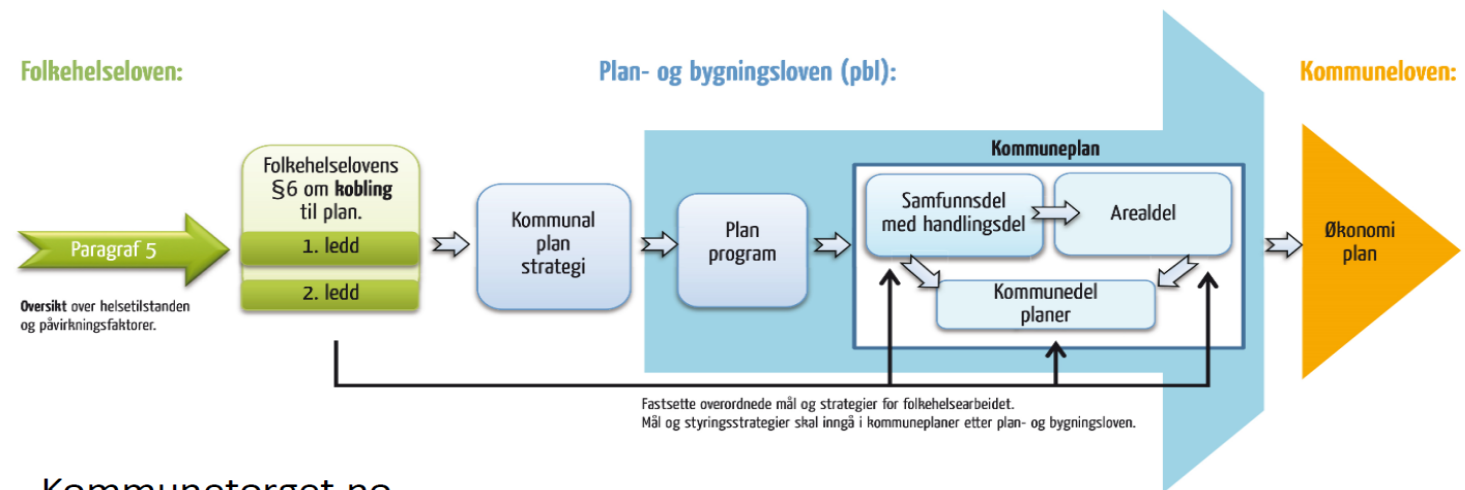
Ha eit tydeleg
innbyggjar-/brukar-/
pasientperspektiv i
alt vi gjer

Leve hele livet – ei samfunnsreform

Folkehelseloven og plan – og bygningsloven

- Å integrere helsehensyn i planer etter plan- og bygningsloven er viktig i systematiske folkehelsearbeid

Nærmiljø – viktig i den kommunane planlegginga

- Vi står over for ein rekke folkehelseutfordringar, sjølv om den norske helsetilstanden i hovudsak er god
- Folkehelse vert skapt der folk bor og lever. Gode nærmiljøkvalitetar er viktige ressurser i arbeidet med å legge til rette for god helse og livskvalitet, og for å oppfylle den sosiale dimensjonen av bærekraftig utvikling og FNs bærekraftsmål
- Kommunane er den viktigste folkehelseaktøren, jf. folkehelseloven, og den viktigste planaktøren, jf. plan- og bygningsloven
- Planlegging er eit av dei viktigste virkemidlane kommune har, og kanskje det viktigaste – slik vi ser det – for å kunne tilretteleggje for gode nærmiljø- og lokalsamfunn, og gode oppvekstsvilkår.

Koblingen mellom pbl og folkehelseloven

FOLKEHELSELOVEN § 1-1

«Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid

Pbl § 1.1

«Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Pbl § 3-1,f. «fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet»

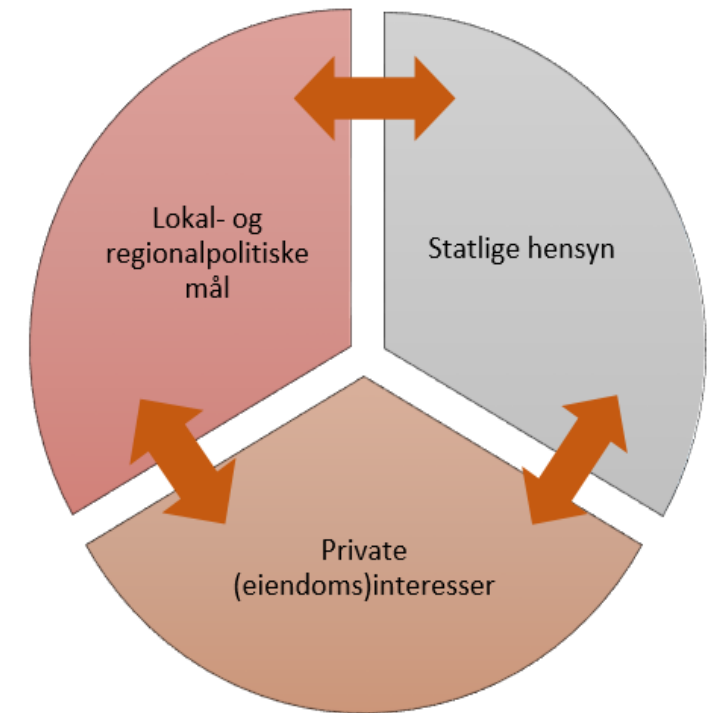
Pbl (2008) - Sektorovergripende prosesslov

Ein felles arena for sektorar og interesser:

- Kor kartlegging og veging mellom omsyn skal skje
- Skal sikre samordning og heilskapsvurderingar
- Balansere lokaldemokratiet – nasjonalt demokrati – og private interesser (fellesskapsinteresse, byrdefordeling, effektivitet)

Strategisk politisk styring:

- Planlegging som reiskap for folkevalde forsamlingar (medverking)
- Utvikling skal skje gjennom plan – ikkje sporadiske enkelt avgjersle
- Forene samfunnsplanlegging og arealplanlegging + økonomi

Kva skal man styre mot? Berekraftig utvikling

Eit aldersvennleg Norge

Planlegging for eit samfunn med mange fleire eldre:

- *Bustader og bufellesskap vi kan bli gamle i*
- *Skikkelege transportordningar for eldre*
- *Universell utforming av bygningar, teknologi, transport, informasjon og fysiske omgjevnader*
- *Gode turtilhøve i nærmiljøet*
- *God belysning*
- *Godt med benkar og høve for å sitte ute*

Sjekkliste for kommunane om Nærmiljø - Helsedirektoratet

Sjekklisten er en inspirasjonsplakat for alle som jobber med kommunehelse. Den er åpen for alle kommuner på alle kommuner.

Kan du krysse av noen av punktene?
Hvilke må det jobbes mer med?

Sjekkliste for kommuner som vil skape gode nærmiljøer

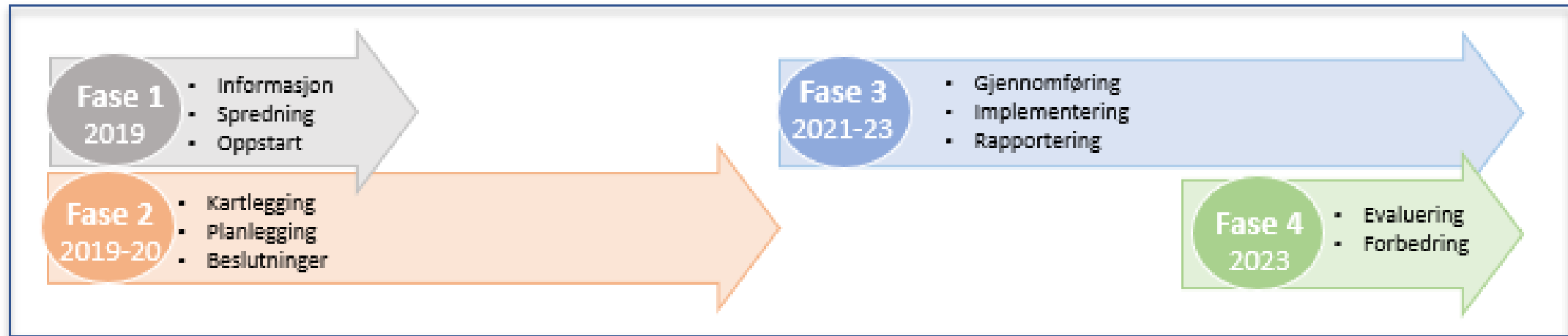
- Vi har gode arbeidsmuligheter og levende handel på stedet vi bor.
- Kommunen har gode møteplasser i boligområder og byrom som innbyr til liv, lek, samvær og tilhørighet.
- Vi har gode skoler og barnehager uten mobbing, og med et system for å fange opp barn og unge som faller utenfor.
- Vi har god oversikt over hvilke særskilte helse- og trivselsutfordringer vi har i kommunen vår, og hvilke spesielle goder og ressurser som finnes hos oss. Vi vet hvilke frivillige organisasjoner vi har i kommunen, og hva slags tilbud de har.
- Det er trygt og attraktivt å gå og sykle i kommunen - også om nettene.
- Vi har nærhet til grøntområder for lek og rekreasjon, og anlegg for idrett og friluftsliv.
- Vi jobber kontinuerlig for å redusere skadelig støy og lokal luftforurensning.
- Vi tilrettelegger for nødvendige tjenester for alle på tvers av alder, kultur og funksjonsnivå.
- Vi har en helhetlig boligpolitikk og tilstrekkelig og variert boligbygging til folk i alle livsfaser med ulike ressurser.
- Vi satser på forebyggende helsetjenester gjennom et attraktivt frisklivstilbud, helsestasjon og skolehelsetjeneste.

 Helsedirektoratet

Reformas fire fasar

- Kommunane behandlar meldinga og vedtek korleis løysingane i reforma kan tilpassast lokale forhold og gjennomførast i samarbeid med andre tenesteområde, frivillig sektor og andre aktørar i lokalsamfunnet
- Utarbeide plan for gjennomføring og vurdere personell og kompetansebehov for å gjennomføre valde tiltak
- Prioritere i kommunens handlingsplan /økonomiplan
- Gjennomføre planen

Gruppearbeid

Kva form for hjelp/støtte treng kommunen i det vidare arbeidet med gjennomføring av reforma?

Drøft spørsmålet. Noter ned og send innspela på e-post til:
fmsfaew@fylkesmannen.no eller fmhobeh@fylkesmannen.no

Kort presentasjon frå kvar kommune i plenum.

Kva Fylkesmannen kan tilby/bidra med

Fylkesmannens rolle – koordinator - regionalt støtteapparat

Spreie kunnskap og informasjon om innhald og verkemiddel Informere og bruke relevant styringsinformasjon, rettleiarar, verktøy, t.d **Ressursportal.no**

Støtte og rettleiing til utvikling-, iverksetting- og evaluering av lokalt planarbeid

Legge til rette for erfaringsdeling, kunnskapsutveksling og lokalt forbetningsarbeid

Bidra i nettverksarbeid, læringsnettverk

Tilskotsforvaltning

Leve hele livet

- en kvalitetsreform for eldre

Hovedfokuset i reformen er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene.

Her finnes informasjon som vil være av relevans for støtteapparat og kommuner i analyse og planlegging av Leve hele livet.

 Grunnlagsinformasjon	 Aldersvennlig samfunn	 Aktivitet og fellesskap
 Mat og måltid	 Helsehjelp	 Sammenheng

Nyttig å vite

Planlegging etter plan- og bygningsloven

Temasider

Regjeringen.no

Lykke til!

Anne Eli Wangen, fmsfaew@fylkesmannen.no,

Beate Helland, fmhobeh@fylkesmannen.no,

Åse Vaag, fmhoava@fylkesmannen.no